

Suoja

*Laura
Luotola* ♦
Suoja
Veteen
heijastuvat kivet

Íris

Taiteen edistämiskeskus on tukenut tämän teoksen kirjoittamista.

© Laura Luotola ja Iris Kustannus – Iris Publishing, 2019
www.iriskustannus.fi

Kustannustoimitus: Hanna Matilainen
Kansikuva ja kuvitus: Päivi Hakanen
Kartta: Eero Okkonen
Taitto: NotePad, www.notepad.fi

ISBN 978-952-68559-2-9 (nid.)
ISBN 978-952-68559-3-6 (EPUB)

Painopaikka: Livonia Print 2019

C. BILLE.

”Katso minne lisko menee, etkö muista?”

Elhayen Iolqai

Suoja – Kaupungit ja paluu

Suoja-trilogian ensimmäinen osa, *Kaupungit ja paluu*, kertoi nuoren saayequtainaisen, Tiyan Iolqain ja hänen ystävättärensä, mustatukkaisen Cismartha Saídin matkasta Kándun Autiosta yläkaupungin myyttisimpään palatsiin. He asettuivat an'laisen tiedemiehen, Mahdien lakeijan ja syvään avaruuteen suuntaavan Projektin parissa työskentelevän jhil Maxin Šoudanín hoteisiin.

Yläkaupungissa he näkivät Suojan, jonka heksagoniverkko erotti valtakunnan ulkopuolisesta pahuudesta, khaironista. He tutustuivat kolleasikkoihin, joita Mahdit käyttivät mésmerikivien luomiseen. Kivien suoma rauha piti Mahdılain kansalaisia tiukasti otteessaan.

Jhil Šoudanín palatsissa Mahdit havittelivat Tiyan Iolqaista liittolaisista; he toivoivat saayequtain parantamiskyvyn avulla vahvistavansa omaa heikkenevää valtaansa. Kuolemattomuutta tavoitteli myös jhil Šoudaní. Hän halusi anastaa Mahdien vallan, ja tähän hän tarvitsi saayequtain.

Tiyan Iolqaista ei saatu koulittua Mahdien liittolaista eikä an'laista neitoa. Hän karkasi takaisin sukunsa luo, liittoutui yksin saayequtaimies Melqier Alqain kanssa, ja oppi hänen avullaan heimonsa kadonneen kielen.

Jhazugainiksi naamioituneen Mahdin vangittua Melqierin Tiyan hakeutui *Paahteisen turskan* tavernaan kollektivistien suojeluksen, pakoon Mahdeja sekä jhil Šoudanía.

Cismartha Saíd jäi An'iin kasvattaja jhilei Madame Messieurs'n palvelijattareksi. Hän päätti käännötyä vaikutusvaltaisen ja an'laiseen elämään, sillä tyytymättömän jhilein kollektivistiksi sekä kasvattaa kielletyn lapsensa hänen avustuksellaan.

Kollektivistit, nuo pimennossa toimivat ja menneestä maailmasta haaveilevat kapinalliset, saivat teoksen lopussa kiinni vanhasta myytistä kertovan purskeen. Kertomuksen mukaan saayequtai oli menneessä maailmassa ollut seitsemäs jumaluus, jonka Suurlintu Ol'urun lähettää jokaiselle planeetalle ylläpitämään kaikkea mikä kasvaa ja versoo maankuoresta. Kaikkea sitä, mikä Mahdilain valtakunnasta oli tyystin kadonnut. Saayequtain myyttinen nimi oli *kámi*.

Tiyan Iolqai sai tietää kuoleman taa siirtyvältä sedältään Elhayen Iolqailta liskosta, joka johdattaa saayequtain Suojan tuolle puolen, maailmaan missä he voivat jälleen saavuttaa aseman, joka heille kuuluu.

Käsissäsi oleva trilogian toinen osa, *Veteen heijastuvat kivet*, sijoittuu Kudon saaristoon. Tarina kertoo Bhir Jandirin kallioluostarin askeetista, entisestä Gelroin kuvernöörin ottolapsesta ja manderien jälkeläisestä, Ranir Nissa-Iristä. Lapsuudesta saakka hän on pystynyt keskustelemaan jumalattaren, Kudon saarivaltakuntaa hallitsevan Tyttären kanssa.

Ollessaan viidentoista Ranir asettui luostariin odottamaan viestiä jumalattarelta. Ensimmäinen sanansaattaja, jota myös ensimmäiseksi *meidiksi* kutsutaan, oli julistanut liki kaksituhatta vuotta sitten, että hänen jälkeensä tuleva toinen *meidi* johtaisi kudolaiset uuteen aikaan: Näkevien Kivien aikaan.

Tämä on tarina siitä, miten kuusi Bhir Jandirin askeettia ja Navuron konventin entinen ylidekaani, juonikas Nergüi Issa-Oler, matkaavat Kudon halki mukanaan jumalattaren kiistanalainen viesti. Kun matka päättyy, alkaa uusi aikakausi, mutta myöhempien aikojen historioitsijat eivät kutsu sitä Näkevien Kivien ajaksi.

Tämä on tarina kapinallisjohtaja Bendelgerenistä, ylikapteenista, Tulen Antajasta, sirkustirehtööristä ja Liskojen Liskosta, jonka hallussa on Mustan Marmoripalatsin salaisuus, *Ildyakunin*, sanoista suurin.

Veteen heijastuvat kivet kertoo niin ikään Tyttärestä, teokraattisen valtakuntansa ainoasta hallitsijasta, uskon myötä vahvaksi mutta sokeaksi kasvaneesta jumalasta sekä hänen tuhoisista suunnitelmistaan, jotka päättyvät tavalla, jota yksinvaltiaskaan ei voi aavistaa.

Tämä Kudoa hallitseva yksinvalti, Tytär, tunnettiin vanhassa kudin-kielessä nimellä *Anian*. Ja *Anian* oli aikoinaan yksi Mahdılain Mahdeista. Hän katosi Suojan tuolle puolen Mahdılaista khaironiin suunnanneen retkikunnan mukana (458 M.a.l./101eAa.).

Elhayen Iolqai pääsi pois Mahdilaista. Mahdeille antamansa lupauksen ja jhil Šoudanín kehittelemän viruksen vuoksi hän ei kuitenkaan kuollut vaan kuihtui, juuttui puolielämään.

Puoliolentona hän ajautui Kudon saaristoon, vailla yhteyttä saayequtaihin. Mahdeille antamansa lupauksen vuoksi hänestä ei milloinkaan voi tulla *kámi*, seitsemäs jumaluus. Vain saayequtain läsnäolo voi purkaa taian.

Tarinan runoili Postkausaalis-neogalaktiselle Konjunktioille knihti sekä bardit Emlabaddim-L'Yokushai-Vidrrjaldim, olento loputtomien ulottuvuuksien Knöölistä.

Omistan tämän ystäväni, orsakin kesyttäjän ja sulkahousumestarin, Humlababdir-Yukundama-ibN-olloo`yrh-azum-Mugfama -vainaan muistolle. Me varyantit emme kuole koskaan, mutta vastoin kaikkia tunnettuja yli-luonnon lakeja, menehtyi Hum kunniakkaasti taistellen.

Jälkisanat: Trilogian kolmannesta osasta olen kertova myöhemmin. Tällä haavaa voimme kutsua sitä vain *Projektiksi*.

Sisällys

Kaikki pimeys

1. Osa

I Omasta tahdosta

II Talvinen neuvonpito *Laiskassa languurissa* viisi vuotta sitten

III Meressä on muutakin

IV *Rawada-wan*

V Tiuha sydän

VI Mainaparvi ja valojuova

VII *Meidi* jää, *meidi* lähtee

VIII Päätös

2. Osa

IX Kankaaseen kiedottu viesti

X Helvenmetsän lentävä poika

XI *Anian* on valinnut värikseen purppuranpunaisen

XII Ei

XIII Kahden kesken

XIV Nuori kapinallinen ja Dolomiittikuningas

XV Kyllästyttävien asioiden lista

3. Osa

XVI Kahteen kertaan kuljettu taival

XVII Humlababdir

XVIII Putoaminen

XIX Pinyarin kanjoni

XX Kourallinen helmiä

XXI Tämä ei ole näytelmää

XXII Möhkäleen kapteeni

4. Osa

XXIII Kiven voima

XXIV Thuiçiin vievät tiet

XXV Ensin juhlat

XXVI Kymmenen vuotta sitten

XXVII Konventti ja mulperipuu

XXVIII Toinen manderi

XXIX Miten orsak kesytetään

XXX Rikottu tarina, tahrittu silkki

Hallitsijan kaksi lakeijaa

Bendelgerenin kertomus mandereista

Henkilöt

Sanasto

Kaikki pimeys

Yöjärven syntyyn ja manderien historiaan punoutuu kaikki pimeys, joka kiertotähteämme kuunaan on koetellut. Julmuus, jonka manderit, nuo ylikuonnolliset olennot, ihmisissä esiin lietsoivat.

Kerron teille nyt synkistä ajoista. Niin Tuhon eli Nyrkkien ajasta¹ kuin Liskojenkin ajasta eli manderien valtakaudesta² sekä Yöjärven synnystä. Kerron noista onnettomista aikakausista, joka seurasivat Kulta-aikaa, rauhan ja vaurauden vehmaisaa laaksoa, jota vanhalla kudinkielellä kutsuttiin *Dhanai Nandaksi*.

Kuten hyvät tarinat konsanaan, perustuu kertomani sekä suulliseen tietoon että kirjoitettuun sanaan. Ja teidän lukijoina tulee muistaa, että todella tapahtuneen ja jälkeensä kerrotun välinen ero on häilyvä kuin veden peiliin piirtyvä mangrovetiheikkö, jonka pohjaliejuun katoavat juuret alati kietoutuvat omiin heijastuksiinsa.

Kultaisina vuosituhansina³ ihmisten kulttuuri levittyi usealle mantereelle ja sai toinen toistaan kauniimpia ilmenemismuotoja. Taiteet, etiikka ja

¹ Nyrkkien aika (*Dhanein Qunkai*): 1210–660 eAa. (ennen Tyttären eli *Anianin* aikaa).

² Liskojen aika (*Dhanein Manderii*): 661 eAa. – 16 jAa. (jälkeen *Anianin* ajan).

³ Kulta-aika (*Dhanai Nanda*) ulottuu vanhassa ajanlaskussa noin vuodesta 4400 vuoteen 1210, jolloin ensimmäisen synkkyyden ajan, Nyrkkien ajan, katsotaan alkaneen. Kultaisista vuosituhansista on säilynyt niukalti tietoa. Tyttären seuraajien eli viimeisten Kulta-ajan ihmisten mukanaan kuljettamien muistoiden toisintoja säilytetään

usko kukoistivat kussakin valtakunnassa, ja rauha vallitsi valtakuntien kesken, vaikka ne järjestelmiltään ja tavoiltaan poikkesivatkin toisistaan.

Kulta-ajan kansat saavuttivat tietämyksessään ja taidoissaan niin korkean huipun, että heidän lähettämänsä viestit kaikuivat avaruuden jokaiseen kolkkaan. Vauraudesta sekä yltäkylläisyydestä kertovat viestit herättivät toisten aurinkokuntain jumalissa syvää kademieltä.

Lopulta kateelliset jumalat lyöttäytyivät yksiin. He remusivat darsin porteille hopein ja timantein huuertuissa vaunuissaan ja viekoittelivat mukaansa darsiin unhoitettujen, uinuvien jumalten joukon.

Yhdessä tuo jumalten melska kokoontui hekumallisiin pitoihin Kaaoksen temppelin saleihin, joiden pylväävät ovat lainanneet muotonsa muinaisten suurpetojen suonikkaista falloksista. He viekoittelivat apuun Kaaoksen suurinta petoa.

”Setehr Yah, me kutsumme sinua”, he rukoilivat. ”Yksi kiertävistä taivaankappaleista on kasvanut hengessä suuremmaksi ja yltäkylläisemmäksi kaikkia muita. Maailmankaikkeuden tasapaino järkkyy. Auta meitä murskaamaan tuo ylikypsä hedelmä!” Näin huutaessaan he rynkkytivätkin Kaaoksen temppelin fallospilareita ja takoivat kattohuopaa kuin valtavaa immenkalvoa. He ulostivat, jotta Setehr Yah tuntisi tasapainon järkähtelyn ja haistaisi ummehtuneen löyhyn, joka mätänevästä maasta kumpusi.

Jumalten rellestettyä kahdeksansataa päivää ja kahdeksansataa yötä Setehr Yah tunsu viimein kumun vatsanpohjassaan.

Suurpedon ainoa tehtävä on kylvää ympärilleen synkkyyttä ja kaaosta, joten se otti haasteen mielihyvin vastaan. Se vangitsi darsista karanneet jumalat ja katkoi heidän kätensä. Nyrkeistä se takoi ahjossaan hirvittäviä ammuksia tuhannen päivänkiertoa. Ahjon äärellä hikoilevan hirviön hikipisarat kylästäivät ammuksia myrkyllä, jolla oli oleva kauaskantoiset

Thuiçin Konventin arkistossa. Myös toisintojen historiaa koskevia kommentaareja löytyy useita. Kultaisista vuosituhansista on kirjattu Konventin arkistoon useiden maagien *hud*-unissaan välittämiä kertomuksia. Näiden kertomusten todenperäisyydestä kiistellään yhä.

seuraukset. Noista ammuksista sikisivät manderit. Älkäämme kuitenkaan käykö tapahtumien edelle.

Aikaa, jona Setehr Yah'n ammuksiset moukaroivat planeettaamme, kutsutaan Nyrkkien ajaksi eli ensimmäisiksi synkiksi vuosisadoiksi. Noina vuosisatoina Kulta-ajan mantereet ja kaupungit tuhoutuivat, peittyivät suolaveteen, joka yhä leviää kaikkialle Kudon saariston ulkopuolella. Kuten tiedämme, on Darsinmeri ylitsepurjehtimaton, kuollut ja tyhjä Kudon saariryhmää lukuun ottamatta.

Nyrkkien aikana pyyhkiytyivät aikaisemmat mahtikansat planeettamme pinnalta. Tuhotyön sanotaan kestäneen viisisataaviisikymmentä vuotta – tästä syystä viitokset toisiinsa yhdistäviä lukuja kutsutaan pahuuden luvuiksi.

Vain kourallinen ihmisiä pelastautui Nyrkkien aikana Suureen Kehään⁴. He ajalehtivat pitkin suolamerta kärsien nälkää, janoa, kylmyyttä, kuumuutta, myrskyjä sekä tappavaa tyventä. He etsivät merestä syötävää, haalivat taivaalta vettä ja keräsivät valtavina lauttoina ajalehtivia menneisyyden jäänteitä. Osa menehtyi matkalla. Osa selvisi. Selviäjät olivat meidän esivanhempiamme.

Suuressa Kehässä ehti kasvaa useampi sukupolvi ennen kuin Päättymätön Purjehdus päättyi. Lopulta suolamerestä, jota nykyään Darsin-

⁴ Suureksi Kehäksi kutsuttua alusta pidetään myyttisenä kertomuksena. Todennäköisimmin ihmiset ajautuivat useita eri reittejä saarelle. Myös *Anianin* mukana saapunut Pyhä Retkikunta, *Hamsir-wan-igran*, on yksi todistus tästä.

Joissakin tarustoissa Suurta Kehää kuvataan kuusisataamatoiseksi parkiksi, jonka purjeet oli kudottu jumalten hiuksista ja lankut veistetty taivaasta pudonnein kirvein. Toiset tarinat kuvaavat Kehän ristikkokuvioin katetun suojakalvon peittämäksi palloksi, jonka sisällä ihmiset ajalehtivat. Suureen Kehään olivat päässeet mukaan muinaisia kansoja edustaneiden ihmisten parhaimmisto. Väitetään, että Kehän matkustajaisia oli kouluttu jo Nyrkkien ajan alusta saakka, kenties jopa ennen varsinaisen Nyrkkien ajan alkua. Kulta-ajan ihmisillä oli ollut hallussaan ennen näkemätön ennustamisen lahja.

Kudon nimitys, kudos, *hudwan*, on lähtöisin vanhakielisestä kehää merkinneestä sanasta.

mereksi kutsutaan, kohosi matkalaisten eteen asuinkelpoinen saarialue korkeine vuorenhuippuineen ja syvän viidakon mehevöittämine rantoineen.

Tämä saarialue oli sama kuin nykyisen Kudon alue, ja tänne tuhosta selvinneiden ihmisten Kehässä varttuneet jälkeläiset asettuivat asumaan. He kansoittivat ensimmäiseksi pääkaupunkimme Thuiçin seudut, pysyttivät asumukset lempeiden kukkuloiden ympäröimään Turanin joki-suistoon – noiden asumusten renkaan muotoon muurattuja kivijalkoja on yhä löydettävissä rannikon läheisyydestä, kahdeksantoista mailia Thuiçista pohjoiseen.

Jospa ihmiset vain olisivat olleet ainoita älyllisiä olentoja, jotka näille saarille Nyrkkien ajan jälkeen rantautuivat.

Näin ei asia valitettavasti ollut. Nyrkeistä taottujen ammusten mukana päätyi planeetallemme myös liskojen heimo. Ensimmäiset liskot olivat peräisin Setehr Yah'n myrkyllisistä hikihelmistä, jotka olivat valuneet ammusten ylle hänen odottaessaan tuhotyön alkamista⁵.

Liskot yhtyivät Kulta-ajan ihmisten jälkeläisiin, ja tästä liitosta syntyi manderien mahtava heimo. Heidä kutsuttiin mandereiksi, koska heidän silmänsä muistuttivat tuliliskojen silmiä. Heidän oma nimityksensä oli ---⁶. Kerrotaan, että heidän ihonsa alla odotti liskon nahka, ja jos he loivat ihmisnahkansa, heistä kasvoi mahtavia ja julmia hallitsijoita. Manderin iho vaihtoi väriä ympäristön mukaan, ja he osasivat tehdä itsensä näkymättömiksi ottaen haltuunsa vähäisempiä olentoja kuten matelijoita ja sammakkoeläimiä. Siten he saattoivat olla läsnä useassa paikassa samanaikaisesti.

⁵ Toiset tarinat kertovat manderien syntyneet darsiin unohtuneista jumalista, toiset aurinkokuntaa hallinneista kivettyneistä hengistä, jotka heräsivät eloon nyrkkien murskaamassa maaperässä.

⁶ Sana poistettu muistiosta. Manderien kieli oli noituuden ja yliluonnon kieli, joka kaitsi sanoiksi pimeyden voimat. Kieli on tyystin tuhoutunut Kudon alueelta. Ja näin on hyvä.

Manderit osasivat kesyttää tulen ja ohjata sitä katseellaan taikka hengityksellään. He kasvoivat pitkiksi, paljon ihmistä pidemmiksi olennoiksi, joilla oli karvaton nahka ja toisinaan liskon häntää muistuttava uloke, jonka avulla he saattoivat liikkua maalla ja vedessä paljon ihmistä nopeammin. Heidän sisällään palava tuli auttoi heitä näkemään pimeään lävitse, ja he pystyivät juomaan ihmiselle myrkyllisen Yöjärven vettä sairastumatta sekä kylpemään järven mustuudessa kuin laventelinkukkasin koristellussa pesualtaassa konsanaan⁷.

Manderien iho tuoksui rämeeltä, nilviäisiltä ja suolalta, mutta oli polttava koskettaa. Hengitys saattoi korventaa keskustelukumppanin otsahiukset tahi kulmakarvat, ja siksi manderien sanottiin löyhkäävän palavalta karvalta. Heidän omassa päässään ei kasvanut hiusta, vaan suippoa kalloa halkoi piikikäs harjas. Kertoman mukaan harjas vuoti verta, kun sen leikkasi eikä se kasvanut takaisin. Leikkaamalla harjaksen manderin saattoi riisua yliominaisuuksistaan.

Toisin kuin muut eri lajeihin kuuluvat eläimet, pystyivät kaksineuvoiset manderit parittelemaan ja lisääntymään niin ihmismiesten kuin -naistenkin kanssa. Ihmisiin yhtyessä manderien ominaisuudet kuitenkin heikkenivät ja samalla heikkeni heidän valta-asemansa. Mitä pidempään manderit ihmisten planeetalla elivät, sitä heikommiksi he kävivät.

Manderien ja ihmisten yhteiseloa kesti kokonaiset kuusisataaseitsemänkymmentäseitsemän vuotta, ja tuota aikakautta kutsutaan Liskojen ajaksi sekä jälkimmäisiksi synkiksi vuosisadoiksi. Manderien valtakausi oli ihmisille tuhoisa. Manderihallitsijat toivat mukanaan uudet jumalat ja uudet tavat, jotka rikkoivat kudolaisten vaalimia Kulta-ajan ihmisten

⁷ Manderitaistelijat käyttivät Yöjärven myrkyllistä vettä kidutukseen julmissa Manderisodissa (144 eAa. – 16 jAa.). Veden avulla liskohallitsijat rankaisivat heitä vastaan rikkoneita ihmisiä, jotka myrkky ajoi vankityrmissä hulluuteen sekä tuskaiseen kuolemaan. Ihmisille mahdoton taival Turanvuorten keskellä sijaitsevalle järvelle taittui mandereilta kuin leikiten.

perinteitä vastaan. Manderien jumalat olivat tulen sekä kuoleman jumalia, ja heidän tapansa ruokkivat taikauskoa, joka kitki Kudosta Kulta-ajan ihmisten vanhat uskomukset⁸. Ihmisistä tuli manderien orjakansaa vailla oikeuksia tai omaa tahtoa.

Manderien julmiin riitteihin kuului muun muassa nuorten ihmissydänten uhraaminen liskojumaluuksille. Liskohallitsijat eivät puhuneet elämän kudoksesta ja jälleensyntymästä vaan mätänemisestä. Heidän mukaansa vain jumalolennoilla oli ikuinen sielu, kun taas sieluttomat jäännökset olivat ainoa mitä ihmisestä jäi jälkeen, ja nuo jäännökset mätänivät kuten humuskerros lahoaa metsän pohjassa nostattaen ilmoille ainaisen maatumisen löyhkän.

Manderiuskomusten mukaan jokainen yksilö sai vain yhden mahdollisuuden. Yhden ainoan elämän. Vaikka sen eli säännösten mukaisesti, tuhoutui lopullisesti pääsemättä milloinkaan darsiin, kuoleman jälkeiseen paratiisiin, josta ikuiset, kudokseen sidotut sielut syntyvät aina uudestaan ja uudestaan.

Manderikulttuurin keskus sijaitsi Jarmandirilla, suurimmalla tuliperäisistä Laavasaarista. Sinne liskohallitsijat pystyttivät ensimmäisen, kaukaisille jumalille pyhitetyn temppelinä, mutta pienempienkin temppelien raunioita löytyy yhä kaikilta läntisen merialueen Laavasaarilta.

Temppelit ovat rakennetut laavakivestä ja mustasta marmorista, joka vahvoina virtoina juovittaa saarten kallioperää. Synkkinä ja kammottavina rakennelmat kohoavat tulikivestä muuratuilla jalustoillaan, vain osittain muratin taikka pippuriköynnösten rapauttamina. Valtavan lisikon kiemurtuva ruumis on kaiverrettu suurimman temppelin päätykolmioon.

⁸ Kulta-ajan uskonnoiksi kutsutuista elämäntavoista ja kulteista on säilynyt vain muutamia Nyrkkien ajan aikalaisten suullisena perimätietona kulkeneita kertomuksia. Näiden kertomusten toisintoja löytyy Thuiçin Konventin arkistosta. On mahdollista, ettei esivanhemmillamme ollut oikeita sanoja taikka näkemystä vanhojen uskomusten kuvailuun – niin erilaisia olivat Kulta-ajan kielet ja kulttuurit meidän omaamme verrattuina, niin ylivoimaisia ja pitkälle kehittyneitä.

Liskojen aikalaiset eivät antaneet periksi manderihallitsijoille. Ihmisten joukossa virisi kapinamieli, ja lopulta se puhalsi talven myrskytuulten lailla manderien valtakunnan ylle. Liskojen ajan satakuusikymmentä viimeistä vuotta käytiin julmia sotia ihmisten ja manderien kesken.

Vuoden 106 eAa. tienoilla Darsinmeren pohjoiselta aavalta saapui aiemmin tuntemattoman ihmisheimon kaksitoista edustajaa⁹, jotka kuljettivat mukanaan yhtä planeettamme vanhimmista jumaluuksista sekä hänen sanansaattajaansa, ensimmäistä *meidiä*.

Tyttäreksi eli *Anianiksi* kutsutun jumaluuden avulla ihmisten onnistui lopullisesti kukistaa manderien hirmuvalta.

Mandereille uskolliset ihmiset, jotka kutsuivat itseään nimellä *Fidea manderii*, kokivat julman mutta oikeudenmukaisen kohtalon uusien *Anianin* valitsemien hallitsijoiden käsissä. *Fidea manderii* -jäseniä vainottiin, hirtettiin ja poltettiin, kunnes viimeinenkin heistä oli tuhoutunut Kudon valtakunnasta. Niin oli hyvä.

Ihmiset ottivat saarivaltakunnan haltuunsa, ja tästä alkoi Kudon Ensimmäinen aika, uuden ajanlaskun alku. *Anianin* ensimmäisen edustajan, *meidin*, patsas löytyy Thuiçin Pyhän *Aidin* aukiolta, keskustempelin edestä, missä se kohoo korkeimpien kattojen ylitse valkeasta marmorista veistetyllä jalustallaan. Ensimmäisen *meidin* ennen kuolemaansa lausumat sanat on kaiverrettu jalustaan vanhalla kudinkielellä:

”Toinen *meidi* on tuleva jälkeeni. Hän on vielä kerran yhdistävä kansani ja johtava heidät uuteen aikaan, Näkevien Kivien aikaan.”¹⁰

⁹ Kaksitoista: pyhimmistä pyhin luku.

¹⁰ Näkevien Kivien aikaa kutsuttiin alun perin Latsuuriajaksi. Sana viittaa pyhään lapis-kiveen. Lapis-kivi on tunnettu kultaista juovitukseltaan: vanha näkemistä tarkoittava logogrammi oli yhtenevä kultaa merkitsevän logogrammin kanssa (Näkemisen *sutra*, toiselta nimeltään Kultra Varisee). Näkevien Kivien aikaa voisi kutsua myös Kultraisten Kivien ajaksi, mutta nykykieliseksi käännökseksi on vakiintunut Näkevien Kivien aika. Käännös johtuu pääosin siitä, että Retkikunnan ja ensimmäisen *meidin* kantama Pyhä Kivi ei ole lapis latsuli -kiveä vaan meille tuntematonta kiviainesta. *Meidin* viestin tulkitaan viitanneen tähän Pyhään Kiveen, jonka tarkoitus on meille

Kuten tiedämme, uutta *meidiä* ei ole ilmestynyt yli tuhanteen vuoteen. Yksikään lukuisten Tyttäreille pyhitettyjen luostariemme askeeteista tahi maageista ei ole todistettavasti keskustellut *Anianin* kanssa siten kuin ensimmäinen *meidi* keskusteli¹¹.

Manderien jälkeläiset ovat miltei kuolleet sukupuuttoon vuosisatojen kuluessa. Toisen aikamme historiankirjoituksesta löytyy vain hajanaisia viitteitä manderien jälkeläisten lietsomista kapinoista. Jarmandirin saarella elää vaeltavaa kansaa, jolla väitetään olevan manderipiirteitä, mutta noiden yksilöiden perimä on siinä määrin heikentynyt, ettei heissä enää pala esivanhempainsa julma tuli.

Joidenkin lähteiden mukaan¹² manderien tarina ei kuitenkaan ole päätynyt.

Manderien väitettiin siinneen Suur-Kudon keskellä sijaitsevan, ylittämättömän Yöjärven kohdussa. Yöjärven syntyä kuvaavissa legendoissa kerrotaan, miten järvi sai alkunsa valtavan ammuksen iskusta Nyrkkien aikana ja täyttyi Kaaoksen suurimman pedon, Setehr Yah'n, kuolapisa-roista.

Tuulellakin liikkumatta pysyttelevä Yöjärvi veti syvyyksiinsä muiston sekasorrosta ja julmuudesta, johon Nyrkkien sekä Liskojen synkät vuosisadat ja manderien valta ihmiset suistivat.

Pahuus jäi Yöjärven syviin hautavaajoamiin, joiden pohjaa on ihmismenetelmin mahdoton kartoittaa. Ja noissa vajoamissa pahuus yhä

toistaiseksi tuntematon. Kiveä säilytetään Bhir Jandirin kallioluostarissa Ala-Kudon eteläisimmässä kärjessä.

¹¹ Ensimmäisen *meid*in saamista ilmestyksistä on laadittu kirjallinen esitys: *Keskusteluni kera Anianin, Pyhän Tyttären ja kansamme Suojan*.

¹² Mustan Marmoripalatsin (kuten manderien suurinta temppeliraunioita kutsutaan) keskuspylvääseen on piirretty monitulkintainen ennusviesti. Sen merkit eivät muistuta kudinkielen merkkejä kuin etäisesti, mutta Läntisen Helmen luostarin ylimaagi Khelwor (218–281) uskoi tulkinneensa viestin sisällön *hud*-uniensa avulla. Ks. Khelworin *Unten resitaali*, osa 124, Thuiçin Konventin arkistossa.

*Laavasaarten ja Jarmandirin asukkaat väittävät,
että Yöjärven tyven peili berkeämättä vartoo manderia,
joka kutsuu muinaiset voimat syvyyksistä esiin.*

väijyy syntyäkseen uudelleen. *Hud*-maagit, Laavasaarten ja Jarmandirin asukkaat väittävät, että Yöjärven tyven peili herkeämättä vartoo manderia, joka kutsuu muinaiset voimat syvyyksistä esiin.

Thuiçin Konventille laatinut ylimaagi Amrath Turaninlaakson Kauriinsan luostarista vuonna 1148 jAa. Opiksi ja valistukseksi lapsillemme luostarikouluissa. Kirjalliseen versioon lisätyt alamerkinnot laati ylimaagin seuraaja maagi Uwulh ennen ylimaagin kuolemaa.

Kertomuksen manderikulttuuria koskevat tiedot perustuvat Ensimmäisten Manderisotien jälkeisiin todistuksiin, jotka manderien keskuudessa elänyt maagi Sinair (67–111) ylöskirjasi vuotta ennen kuolemaansa. Sinairin alkuperäinen kirjoitus tuhoutui Thuiçin suurpalossa 121 jAa. ja tosinnot perustuvat Tiedon askeettien muistinvaraisiin merkintöihin.

Taulun diaarinumero: Opetuksesta poistetut kertomukset: 1025-12 (päiväyksellä: 1/1/1348).

Huomioitavaa! Opetukseen palautetut kertomukset (kuluva Tytären vuonna 1/1/1798).

1. OSA

I

Omasta tahdosta

Ranir havahtui kohmeloisesta horteesta vasta viimeiseen messukutsuun. Käytävä oviverhon takana oli hiljainen eikä yhteisiltä makuusaleilta kuulunut enää askeettien kahinaa. Teki mieli möyhiä vuoteessa, mutta unen väistyessä odotus kiertyi solmuksi navan alle. Ranir sipaisi harjastaan. Tänään hän tapaisi Avin. Karkaisi, jättäisi luostarin taakseen.

Öh. Heti aamiaisen jälkeen.

Tyhjä savipullo kolahti kumoon, kun Ranir hapuili rukousnauhan sen ympäriltä, piipun patjan ja lattian välistä. Viimeinen helmi oli huvennut illalla, mutta Ranir imi sisäänsä pesän öljyistä aromia, suljutti nauhaa sormissaan. Latasi piippuun tupakkaa ja poltteli. Kattopalkeista roikkui punakultainen purje, se lainehti aavistuksen tuulessa, joka tunkeutui huoneeseen ikkunakarmien raoista. Kankaaseen kirjoitetut Tyttären silmät tuijottivat kuin olisivat etsineet jotakin.

Ranir käänsi katseensa, nahka kutisi. Ei kuten syöpäläisen puremasta vaan syvemmältä. Kutina erottui väreilynä nahan alla. Väri läikehti aamunkellervästä vihreään, lainasi punaista kattosilkistä. Laiskasti Ranir pukeutui askeetin asuun: housut, mekko ja helmistä sekä kultakirjailuista raskas *odim*, joka kieputettiin liiviksi ja solmittiin lanteille sadallakah-

dellatoista erilaisella solmulla. Kieputuksen taidossa Ranir ei ollut lahjakas kuten ei monessa muussakaan asiassa; hän avasi liivin monta kertaa, pyöritti ja laskosti uudestaan ja uudestaan, kunnes sai aikaiseksi alkavaa sadeaikaa juhlistavan ruusukkeen. Juhlista suurin lähestyi, Sadekauden juhla. Pilvikatos vyöryi jo Kudon saariston ylle.

Silmänsä Ranir suojasi värillisin linssein, ei muiden mutta itsensä vuoksi. Manderin katseessa oli voimaa, jolla Ranir lapsuudessaan oli usein leikitellyt huonoin seurauksin. Pukeutumisen päätteeksi hän suoritti lyhyen aamuriitin. Polvistui patsaan eteen rukousnauhan sileiksi hioutuneet kivet sormissa suljuen. Hän muisti jokaisen kiven ja solmut, jotka yhdistivät kivihelmet toisiinsa.

Makuusaleilla leijaili hartsin makea tuoksu, patjat oli pinottu kallioseinustaa vasten. Ikkunoista näki alas laaksoon, ei Jandenkylän suuntaan vaan itään, missä seinämä putosi kohtisuoraan ja päättyi merta kohden vyöryvään viidakkoon. Meri. Pakka harmaata kangasta. Avi. Nousevan auringon säteitä purskahteli stratusmassan raoista.

Askeettien vaitonainen nauha kiemurteli messusta kohti ruokasalia ja täytti pöydät tasaisessa järjestyksessä. Ranir istui jalat ristissä höyryvä kulho edessään salin kaukaisimmalle matolle. Kuten tavallista, hänen viereensä jäi rivi tyhjiä paikkoja, mutta pöydän toiselle puolen änkeytyi Taiteiden maagi Zosen-han. Mestarillinen huilisti, jolla oli läikikäs ja kudolaiseksi haalea, rokonarpinen rotannaama. Tuo omituinen maagi luuli kai, ettei kukaan huomannut tirkistelyä, mutta usein Ranir yllätti Zosenin tarkkailemasta häntä keltaisilla silmillään.

Meditointi, Ranir ajatteli. Jos maagi kysyisi hiljaisuuden jälkeen, miksei *meidi* lähtenyt askareisiin, hän sanoisi meditoivansa. Hän oli Mietiskelyn askeetti ja Tyttären valittu: jompikumpi kelpasi aina tekosyyksi. Tosin luimisteleva Zosen tuskin uskaltaisi tälläkään kertaa avata suutaan. Ranir mulkaisi miestä linssien ylitse. Zosenin katse kääntyi keittokulhoon ja riisinauha läiskähti puikosta takaisin liemeen. Ranir hymähti.

Avin ja Ranirin salainen kohtaamispaikka sijaitsi suojaisella laguunirannalla Jandenkylästä pari mailia itään. Raniria pidettiin laiskana,

mutta kuinka moni askeeteista olisi ollut valmis vaeltamaan yksinään viidakossa moista matkaa?

Edellisestä tapaamisesta oli kolmatta viikkoa aikaa, joten tietysti Ranir kuvitteli odotuksen tunteen johtuvan Avin tapaamisesta. Siitä että hän saisi polttaa Avin kanssa ja nussia Avia. Mutta tällä kertaa pakottava odotus johtui paljon Avia isompien asioiden läsnäolosta. Jos Ranir olisi pysähtynyt kuulostelemaan, keskittynyt rukouksiinsa sen sijaan, että suoritti ne rituaalilla, joka vapautti ajatukset askartamaan muissa asioissa, hän olisi tajunnut mistä odotuksessa oli kyse.

Tytär etsi häntä. Lapsuuden leikkien salaperäinen *Anian*.

Sama joka suuntaan haarautuva, kihelmöivä tunne, sama polte vatsanpohjassa kuin lapsena ennen Tyttären ilmestymistä, mutta silti Ranir ei tajunnut. Hän oli tuntenut Avin vasta parisen vuotta, mutta Tytärtä hän oli odottanut luostarissa jo viisi. Eikä hän silti tajunnut.

Kun hiljaisuus aamiaisriitin ja rukoushetken jälkeen päättyi, hajosivat askeetit ja noviisit hoitamaan askareitaan. Keskustelut puhkesivat pihamaalla Sydänluostarin ulkopuolella, ne liittyivät sadekauden juhallaisuuksiin. Äänet loittonivat alarinteen kentälle doh-harjoituksiin, katosivat liitereille kirveen ja kalikoiden kalahduksiin, kärryt ratisivat soratietä pääporteilta alas Jandenlaaksoon opetuksesta vastaavat askeetit mukanaan.

Hud-puutarhan suihkulähde solisi kituliaasti kesän kuivattamassa maljassa. Puutarhan taaimmaiselta kujalta saattoi kenenkään huomaimatta ryömiä piikkipensaiden alitse ja livahtaa viestimajan takaiselle polulle, luostarin rajojen tuolle puolen.

Juuri kun Ranir oli kontannut aidan alitse ja huitoi tomua housuista sekä mekon helmasta, hän näki maagi Ammanin saapuvan viestimajalta paksu kirjetaitos kädessään. Taitos vilahti Ammanin liivin rintalaskokseen.

”Mitä teet täällä, Ranir-han? Eikö sinulla ole askareita suoritettavana”, maagi kysyi nyrkkiinsä yskähtäen.

”Öh. E-ei. Haluan meditoida.” Ranir piirsi eteensä meditaatiorukouksen kehämerkin.